

༡༡། །མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་བྱར་བཞོལ་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཁས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཇི་བཅུན་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོས་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆའི་ཆ་འདབ་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

@01A ༡༡༡། །མ་གྲུབ་སྦྱར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བ་དང་། །ཕྱིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་

དང་། །མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། །ལུང་འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་ལ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། །ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་
དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །ཐར་ལམ་གསལ་

བྱེད་ལས། །དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས་བཤད་ན། །ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །དེའི་དོན་ཡོད་དེ། །གཞན་དོན་སྐབས་
ཀྱི་སྐབས་ཏགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱལ་

ཕྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ཀས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དཔེ་བཞི་དང་། མཐུན་སྤྱོད་ཀས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་
དང་བྱུང་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་

པའི་ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་དགའི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་སྟོལ་སྟེ་སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྱལ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྱལ་པ་དང་། ཇེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་དང་། གཞི་མ་གྱལ་དཔེར་བཟུང་བ་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་

@02A ༄། །སྒྱུར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར། བྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྱུར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་དོན་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྱུབ་ཏུ་གས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན།

ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུའི་འགལ་ཏྱགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྲོག་གི་བྱུང་པ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་འགལ་ཏྱགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
ཕྲོག་གི་བྱུང་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་

དུ་སྒྲུབ། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་པའི་
མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཞི་པོའི་

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞི་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་མི་འགྲུབ་པ། དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་

ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་བྲུབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ།
གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་

@02B དུ་བརྩུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བརྩུང་བས་ལྷོག་བྲུབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྲུབ་ཏེ། སྐྱབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩུང་ན།
ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་

མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བབྱང་བས་ལྡོག་བྱལ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱལ། དཔེར་ན། དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་
མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི། བྱས་

པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཆད་མས་མ་དམིགས་པས་བྱལ། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྩ་
བཞིན། སྒྲ་ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་

ངག་འདི་ཡང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་། དགྲའི་ནང་གི་ཏྲགས་ཡང་དག་གཉིས་
པོ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བབྱང་ན། ལྡོག་

བྱལ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་ཏུ་མི་སྟོར་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་བཞི་མ་གྲུབ་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་
ལྡོག་བྱལ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷོའི་ཡུལ་ཏུ་བྱར་རུང་གི་ཏྲགས་

གྱིས། བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྗོན་ཁྲབ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ལྟར་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན།
གཞི་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་

@03A ༄༄༅། །མས་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན། རི་བོང་རྩ་བཞིན། སྤྱི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་
འདི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་

པ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྤྱི་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་འདི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས།
གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་

པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་གི་ཁྲབ་པ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་དུ་གྱུར་པའི་རང་
དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། གཞི་
མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩེད་བའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

དག་ཡོད་དེ། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིན་པ་དེ། བ་སྒྲུང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྐབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་དག་

ཀྱང་སྐབ་རྟགས་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩེད་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ།

@03B དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན། དེ་སྐབ་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དུ་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩེད་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། སྤྱི་བྱ་འདི་

ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་ཆོས་ཅན། རྩིས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པ། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ། རྩིས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།

དེའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱབ་རྟགས་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། རྩོག་བྱུང་གྲུབ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་གི་རྩས་ཕྱག་པ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྦྱབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པས། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་
འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་

ཚོལ་ཡང་དག་གིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་མ་ངས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་བ་དང་། བྱི་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངས་བར་བཟུང་ངོ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་དང་འགལ། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་

ཚོས་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་དགོས་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྗེས་སྤྱི་སྤྱོ་བ་ལ་འཆད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
ཡོད་པར་སྐབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྒྱུར་ནས་བཞག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་

@04A ༄༄༅། །འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་དགག་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་
སྤྱོ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྤྱོ་མར་བཞོད་པ་ལྟར། འདོད་པ་འགལ་

བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བྱོད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་བྱུང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བྱོད་
རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ལྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་

པས་འཆད། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཁྲབ་མི་འགྲུབ་པ།
དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་

དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྲབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་
ཁྲབ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་པའི་མཆོན་

མེའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག །གཞི་མ་གྲུབ་དགོས། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་ན། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྲབ་མ་གྲུབ་དགོས། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྲབ་མ་གྲུབ་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཆོན་མེའི་རྒྱ་མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། ཏུ་བའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྲབ་ཡིན་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་

ཁྱབ་ཡིན་དགོས་སོ། །མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་སོང་། དེར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་ན་
མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་

@04B དང་། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ན། ཏུ་བ་མེ་པས་ཁྱབ་པ་དེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། ཏུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོག་
ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་

མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ། དགག་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཨ། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྐབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་

བྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མིན་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱ་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཡི་དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པར་སྒྲ་བ་པའི་རྟག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག བྱོད་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་བསྒྲ་བ་པ་ལ་
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་

ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་པའི་རྟག་ས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་
ཞིག བྱོད་དེ་སྒྲ་བ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་

ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀའི་ཅུ་
བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱ་པར་ནི་རྣམ་པར་

@05A ༄། །གཙོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་

སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་བྱབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་

བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲ་པ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གིས་བྱབ་པ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་མ་བྱབ་ན།
མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲ་པ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་བྱབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་

ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲ་པ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་པའི་བྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་
མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་

ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཏན་ཆེགས་མར་མེ་བཞིན་དུ། སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། །དང་པོ་ལྟར་ན།

བྱས་པ་སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་གོ་རྣམ་པར་ཐལ། ཡུལ་རུང་བར་མར་མེ་སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་
བྱེད་གྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སློ་ཡུལ་དུ་སོང་

@05B བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་སྟོང་དུ་གོ་རྣམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་གོ་རྣམ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་། བདག་མེད་པ་ལ་

མྱོངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲར་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་

སྒར་མཉན་བྱ་དང་། སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དཔའི་སྟེང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གྲོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་
པ་ན་རེ། མྱོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་སྟོས་བ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི། དཔེ་མེད་པར་

ཡང་། སྒར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྲུབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། སྒྲ་མཉན་བྱར་ངེས་མ་ཐག་སྒར་གྱི་བྲུབ་པ་ལ། ཚད་མས་ངེས་པ་དྲན་ནས། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དུ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་
པས་བྲུབ་པ་གོ་རྟུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་ནང་གི་བྲུད་པར་བཤད་དོ། །མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་

སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་སྐབས་ཡོད་མེད་རྟོགས་དགའ་བས། མཁས་བ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་པ་དང་། མཁས་པ་རྒྱལ་
དབང་སློ་སོགས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་

བཞེད་ཅིང་། བོད་དུ་ཉ་དཔོན་དང་། བདག་གིས་སྒྲ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་ངེས་དར་ཁྱིམ་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་
ཡོད་པར་བཤད་པ་འཐད་ལྡན་གྱི་དགོངས་པར་བྱས། ཐར་ལམ་གསལ་

བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉ་ཁྱིམ་ལས། ཆོས་བླ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱལ་དབང་སློང་དང་ཤཱོ་ཤཱོ་པས་རྟགས་

@06A ༄༄༅། །ཡང་དག་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཉ་ཁྱིམ་ལས། མཁས་གྲུབ་ཤཱོ་ཤཱོ་པ་ཡང་། རྫོངས་པ་ལ་དཔེ་དགོས་པས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་

ཟད། །ཅིས་པས་བསྟན། ཞེས་ནང་གི་བྱད་པར་བཤད་དེ། ལེགས་སམ་སྒྲ་མ་མོ། །ཞེས་བཤད། ཤཱོ་ཤཱོ་པས་ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་

དང་། སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་
པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་
བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་

པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཞིང་། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་མིང་དོན་

གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་འཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དང་
པོར། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་

@06B སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་པར་སྐྱ་བ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། ཉ་དཔོན་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ཤུའི་པའི་ལུགས་དེ་ལགས་ཤིང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟད་

བྱར་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་ཟེར། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་།
རྗེས་བྱབ་སྐྱར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་བྱབ་སྐྱར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས།

མཉན་བྱ་སྐྱའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ནས་ངེས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྐྱའི་ཐ་སྟད་བྱར་རུང་། མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་

ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་བྱའི་ཚད་མས་བྱའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱའི་ན། སྒྲིའི་ཐ་སྟོད་བྱར་རུང་ཆོས་ཅན་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས། བྱོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་
མས་བྱའི་པར་ཐལ། བྱོད་མཉན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཉ་དཔོན་གྱིས་

ཤུའི་པའི་ལྷགས་ལེགས་པར་བཞེད་པ་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟོད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིའི་ཐ་སྟོད་བྱར་རུང་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་བྱོད་མི་རྟག་པར་
སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མཉན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། མ་བྱའི་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བྱད། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤུའི་དགེ་སློང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྒྱན་བཞུགས་སོ། ། མ་མ་
དང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་འདུད་དོ། །

བྱའི་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་དར་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་སྤེལ་བ་ལ། །མཁས་བྱོད་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞེན། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་
འདུད། །ཐེག་གསུམ་ལམ་ལ་ངེས་པ་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་། །སྐྱབས་གསུམ་རིགས་པས་སྐབ་བྱེད་

@07A ༄། ༄ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ ༄ཚུལ་གསུམ་གཏན་ཆོགས་ནམ་གཞག་རྟོགས་དཀའ་བ། ༄ཁྱལ་ཚབ་ལུགས་བཞིན་བདག་གིས་འདིར་བཤད་བྱ། ༄ཟླ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་
ལའང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་

ལས། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་བྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། ༄དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྟོང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ༄ཁ་ཅིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

དགོངས་པར་བསམ་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་བྱས་
པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱས་ན་མི་

རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ནམ་མཁའི་རྟག་པ་མ་བྱས་

པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྐྱའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་མ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་

@07B བྱེད་རྒྱས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། དེ་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སོང་། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་

གོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་
བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་སོང་། བྱབ་པར་ཐལ།

བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། འདི་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་
ནི། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་འགོག་པའི་ཆོ།

ཀྲི་ལས། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ངེས་

པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིར་བརྟག་

ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རེ། ཁྱིམ་རྒྱུ་ལྟར་འདི་འཕངས་ནས། ཉགས་སྒྲིམ་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ། ཞེས་ཉགས་དང་པོ་འགྲོ་མཚམས་མཛད་པ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་ཉགས་
ཤིག་གི་གྲོ་གྲོས་ལྟ་ལམ་རབ་ཡངས་པར། ཁྱིམ་ལམ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བདག་པོ་འདི་

ཤར་ཆོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་བཞེད་གཞུང་ཀུན་དཔེ་ཆ་ལ། རྟོགས་པའི་འཇུག་དཀར་ཟེའུ་འབྲུ་བགོད་པར་མཛད། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། རྒྱུ་ཅིག་མ་མི་ཉག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་
མས་ངེས་པ་ལ་ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ། རྒྱུ་ཅིག་མ་ངེས་བྱེད་

@08A ༄༄༅། རྒྱུ་ཅིག་མ་ཉག་པ་ལ་རྒྱུ་ཅིག་མ་འགོག་བྱེད་རྒྱུ་ཅིག་མ་གསུམ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་དུ་
ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་ཉག་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཅིག་མ་མི་ཉག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཅིག་མ་མི་ཉག་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཅིག་མའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཕྱོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མོང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་

ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་རྒྱལ། དེ་ལ་རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་
ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་པོ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་

གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་

རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱ་པ་མ་བྱ་མཚམས་ལ་སོང་། །འདོད་ན་བཀག་ཟིན། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་

@08B ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་བྱ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་
བྱེད་ལས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་

པ་ལྟར། ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པར་མ་ངེས་པར། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱ་སྟེ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་
མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་བཞིན་དུ། ཚུལ་གསུམ་

ལྟར་སྒྲུང་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་
ངེས་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་

སྒྲུང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ། ཏྲགས་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ཚུལ་གསུམ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷས་ཏེ།
དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཏྲགས་

ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཏྲགས་ཡང་དག་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཏྲགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་རྣམས་

འབྱད། ཁོ་ན་རེ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་
པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། བྱས་པའི་ཏྲགས་གྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ལས། སྒྲར་རྗེས་
བྱལ་འབྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་

@09A ༄། །དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཐལ།
བྱས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་འབྲེལ་

པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ལ་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

ན། བྱས་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཙན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་རྒྱ་
དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་དེ།

བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བའི་རང་སྟོག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་སྟོར་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོག་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་

པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྗོག་བྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་སྟོར་ནམ་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། རྗེས་བྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་

མེད་ཀྱི་ཏྲགས་སོགས་ལ་རིགས་འབྲེནས། འཁོར་གསུམ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ཏྲག་པ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཏྲག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པར་ཚད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་འདོད་ན། མ་བྱས་པ་ལྗོག་པའི་གཞི་ལ། ཏྲག་པ་ལྗོག་པར་ཚད་མས་
ངེས་ནས། ཏྲག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་

@09B ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མ་
བྱས་པ་ལྗོག་པའི་གཞི་ལས་ཏྲག་པ་ལྗོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བའི་དམ་བཅའ་འཛོག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྒྲར་བཤད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཇེས་
དཔག་གིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

འིགྲ་ལས། ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲས་ནི་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་

བརྗོད་ཀྱང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་དར་འིག་ལས། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་
སྟོན་པའི་སྒྲ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་

རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པས། གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཇེས་དཔག་
འདིས། སྒྲར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་

ཡིན་ཡང་། བྱས་པ་གཞིར་བབྱང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་མི་

རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་
སྲིད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག་ །བྱས་པ་མི་

@10A ༄༅། །རྟག་པ་ལ་འརྟུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྒྲར་བཤད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་
ཁྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་

འཐད་དེ། ཕྱི་མ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འརྟུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་གང་
ཞིག་ །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་

ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་

ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་གྲོལ་ཡང་དག་

ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་བྱུང་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་

མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཕ་བར་མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་

@10B ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་
མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཁས་སྒྲངས་སོ། ཕ་བར་འདོད་ན། དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ལོ། གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆད་
མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་ཏྲགས་

ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་
ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་པར་ཐལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་ལ་
ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས། དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། བྱས་ན་མི་

ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འབྱུང་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་
པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་

@11A ༄། །ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་

འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཚད་མས་དམིགས་པ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཉགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

བྱས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེས་སྒྲའི་སྒྲིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་
ན། བྱས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། ཁས་སྒྲངས། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁྲིགས། ཅུ་ཤེས་རྟིག་ཆེན་ལས། རང་

བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
ལྟར་ན། གང་ཟག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་

སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དགོས་པས། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་བའོ། །ཁོ་ན་རེ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་

@11B བདག་འཛིན་སྒྲངས་པའི་སྒྲངས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེ། སྤྱོན་མེད་དེ། ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
ཚད་མས་དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་

ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱབ་
སྟེ། ཚད་མ་གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཁས། དེས་མཚོན་ནས། ཉགས་ཡང་དག་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་
པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྡུ་བྱི་གཉིས་

ཀ་ལ། ཉག་པ་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་པ་ལ་ཉག་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། ཉག་པ་ན་མ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་
དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག

@12A ༄༄༅། །པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་དང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱུང་པ་གཉིས་ཉོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་
བའི་སྡོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་

ཉག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཉག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་
ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཉག་མི་ཉག་དངོས་

འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་
མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྐྱ་མི་
ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་

མཉམ། བྱས་པ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དུ་ལྡན་ལ་ལ་དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མི་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། མི་ཚད་མས་ངེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མི་
ཡོད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

དུ་བ་གྲུབ་པ་ལ་མེ་གྲུབ་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་ཚད་
མས་རྟོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

@12B སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མེ་དུ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དུ་བ་ཚད་
མས་ངེས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྟོགས་པ་ལ། དུ་བ་

རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ། དུ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁུན་
གྱིས་གཅིག་ཅར་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་

གཉིས་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། མི་དུ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཡང་རྟག་མི་
རྟག་ནམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་

འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། ཆོས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྩ་མི་རྟག་པ་

ཡིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ནམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས་ཟེར་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་
གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ནམ་བཅད་

ལ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་
མེད་ལ་སྦྱར་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་

@13A ༄། །རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚེས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་

རྟགས་དང་། དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་དེའི་དགག་ཚེས་དང་སྐྱབ་ཚེས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་

འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟགས་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་
ལས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་

ཕྱོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱུང་པ་ནི། ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་
གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་

དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
སྐྱབ་པའི་བྱུང་པའི་ཚུལ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་གི་མཚན་

ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རང་ཉིད་མེད་པར་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱུང་པའི་ཚུལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཚད་
མས་ངེས་པ་ལ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་

@13B ལ་བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞེ་ག། །བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཏྲག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་

པར་ཐལ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་
དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་སྐབས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐབས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། ཏྲགས་སྒྲ།
འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་འདི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐབས་

པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་སྐབས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་གི་

ཏྲགས་ཀྱིས་ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་སྐབས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དེ་བྱས་པ་ཏྲག་

སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ལ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་
འགོག་པའི་ཚད་མ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ བྱས་ན་མི་རྟག་པས་

བྱབ་པ་ཚད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ནས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་
མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རྟག་

@14A ༄༄༅། །པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས་འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་

པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྟོད་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་རྣམས་སྟོང་དེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་པ་དེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནི་ཟེར་
ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་པར་ཐལ། རིམ་དང་ཅིག

ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རིམ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས།

རྗེས་བྱབ་སྐྱབ་བྱེད་སྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཟེར་ན། རི་བོང་རྩས་གཤགས། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་

ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་འཇིག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་དང་། རང་ཆས་སུ་ཐེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རང་བསྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་འཇིག་པར་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

@14B འདོད་ན། འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རང་བསྐྱེད་བྱེད་ལས་
གཞན་པའི་རྒྱས་འཇིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འཇིག་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞི་།རང་བསྐྱེད་
བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་འཇིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྐྱེས་པ་དེ། བྱས་པ་རང་

གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོས་མེད་གྱི་སྒྲོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ལྷན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་དང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་
འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པའི་ཏྲགས་སྒྲོར་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཏྲགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་
ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྲུབ་ཏྲགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྲུབ་ཏྲགས་པ་ལ་ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཏྲགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་
པར་ཏྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག

ཏྲགས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲོར་བ་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྲུབ་སྟེ། བྱས་
ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་སྒྲོར་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་

@15A

༡༡། །ན། དེས་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་དུ་འགོག་གོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་སྟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག

པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟོགས་སྟོར་རྣམ་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་སྟོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱུང་བོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་འདོད་ན། དངོས་པོའི་ཉགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་
ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་

ཐལ། མི་ཉག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་
དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་

དང་བྱས་པའི་ཆོགས་དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་ཉག་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་

@15B གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོའི་ཉགས་ཀྱི་བྱས་པ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་

ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་
དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཚད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཇེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་བྱས་པ་མི་ཏྲག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱི་གོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་ན་སྒྲིའི་

@16A ༄༄༅། །བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། དེ་ན་མས་ཀྱི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག་ །བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་ཏྲག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་

ཇེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་ནས། གཅིག་ཤོས་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱས་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།

བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཚེས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས་སྦངས། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱས་པ་ཏྲག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་ན་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

སྐྱ་རྒྱས་ཤོངས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་མི་ཏྲག་གི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་གསུང་

བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་ཏྲག་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་པ་དེ། ལུང་དེའི་དོན་
ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་

ཕྱོག་བྱུང་ཚད་མས་དེས་ནས། བྱས་པ་བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་གཅིག་དུ་བྱུར་པའི་བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏུག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་

@16B བྱུང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་
དང་གཅིག་ཡང་ཡིན། བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་

མཐུན་ཏུགས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཏུ་ཏུགས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱུང་ཏུ་ཏུགས་པའི་གང་

ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱས་པ་བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱས་ཏུགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཕྱོག་བྱུང་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱས་ཏུགས་

གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏྲགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ཚུགས་

རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། བྱོད་དེའི་
སྟེང་དུ་ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

མ་ཁྱབ་ན། བྱས་པ་བྱས་ཏྲགས་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་ཏྲགས་གྱིས་དེ་
སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་

དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དེའི་ཏྲགས་གྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཁས། ཅུ་བའི་
དམ་བཅའ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་། མདོ་ཅུ་བར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་

@17A ༄། །ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་
ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མཉན་བྱར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། སྐྱ་
མཉན་བྱར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་

ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འིག་ལས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟགས་
པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་བསལ་བའི་དབྱེ་

བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་དེས། རྟག་པའི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་
མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་བྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་རྒྱ། དེས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་ཟེར། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
དེས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

@17B དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་

རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིའི་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། དེ་
འདྲའི་གང་ཟག་དེས། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། བྱས་

པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བ་ངག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་སྒྲི་འཇིག་
ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་སྒྲི་འཇིག་ཅན་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ངག་དེས། སྒྲི་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲ་བ་གྱི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུང་ཟད་སྒྲི་བ་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་ཆོས་ཅན། །ཞེས་སོགས་
རྣམ་པ་དུ་མར་ནི། འདིའི་སྒྲོར་བའང་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་

ན་རེ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་བ་ངག་དེ་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག །འདོད་དེ་སྒྲ་དེ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་སྐྱིེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱིེ་བྱུང་པར་མི་སྟོང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས། ཐམས་ཅད་གྱི་
ཁོངས་སུ་འདུས་པ་སྐྱེ་སྐྱིེ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན།

བོན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟག་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

@18A ༄༄༅། །ན། རྟག་པ་སྐྱེ་བྱས་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པོ། །ཁྲིམས་ལས། ཇེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཆད་མས་སྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོ་
འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་

ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་
འདོགས་ཆོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲོ་ཚེས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག

གཉིས་ཀ་ལ་ངས་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ་སྲུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། སྤྲོ་ཏྲག་པར་བདེན་
ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཅིག །བྱས་ཏྲགས་

ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྤྲོ་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྤྲོ་འདོགས་ཚོད་ཟེར་ན། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་མཚོན། རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་
ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྤྲོ་ལ་ཏྲག་

འཛིན་གྱི་སྤྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྲོ་མི་ཏྲག་ཏྲིགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་སྤྲོ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྤྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་ཚོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤྲོ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་འབྲའི་ཚད་མས་དེ་འབྲའི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པར་ཐལ་དེ་འབྲའི་ཕྱིར་
ཚོལ་ཡང་དག་དེས། དེ་འབྲའི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།

@18B དེར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དེ་ཀུན་བཏགས་ཚོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཀུན་བཏགས་ཚོད་པའི་སོ་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་རང་རྒྱད་ལ་རྩོགས་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། སྐྱ་ལ་དེ་འབྲའི་སྟོ་འདོགས་ཚོད་ན། དེ་ལ་དེ་འབྲའི་ལྷན་སྐྱེས་ཚོད་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་རྒྱད་ལྷན་གྱི་ཚུར་མཐོང་དེས། དེ་ལ་དེ་འབྲའི་
སྟོ་འདོགས་མ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་

དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་

ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒོ་འདོགས་ཚད་ན། དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཚད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྲ་མི་ཏྲག་ཏྲོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་

གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲ་པོ་བརྒྱན་ལས། དཔེར་ན་སྤྲ་མི་ཏྲག་ཏྲོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྤྲ་ཏྲག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཏྲོགས་

ཀྱང་། གུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལ་གཞོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེར་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་ཁྱེད་ལས། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྲ་ཏྲག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་། ལྷན་
སྐྱེས་མངོན་གྱུར་པ་འཛོམས་མི་རུས་ཀྱི། བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན་གུན་བཏགས་

མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྲ་མི་ཏྲག་ཏྲོགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་
བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲ་ཏྲག་འཛིན་ཀྱི་སྒོ་

@19A ༄། །འདོགས་མངོན་གྱར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་དེས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིག་ལས། གཞོད་བྱ་
གཞོད་བྱེད་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་

ལ་དངོས་ཀྱི་གཞོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱིས་ཇེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་
པར་ཡོད་ན་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉགས་མངོན་གྱར་བ་སྐྱེ་

བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གཞོད་པའི་དོན་ཡིན་པ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་ཇེས་བྱལ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྐྱ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ཅུ་ཤེས་རིག་ཆེན་དང་། སྒྲིང་པོ་བརྒྱན་ལས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཇེས་བྱལ་འཇལ་བའི་ཚད་
མས་དེ་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མཚོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་རིག་

ཆེན་ལས། འདི་དཔེར་བཞིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྤྱིས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོ་སྤྱད་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྤྱི་མའི་

ལྷགས་ལ་བྱུང་པ་དང་། སྤྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྤྱི་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། སྤྱིང་པོ་བརྒྱན་ལས། རིགས་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་མ་བྱང་བ་ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་

གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྤྱི་བྱས་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པས་མ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས།

@19B རྟགས་དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་རེ་ཞིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རོ། །ཁོ་ན་རེ་སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲེན་བྱེད་གྱི་ཚད་

མ་སྒྲ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། བཅད་ཤེས་
སྒྱ་འགྱུར་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཡིན་གྱི་དོན་བཅོད་པའི་ཤེས་

པ་ཙམ་ཡིན་པས། བཅད་ཤེས་སྒྱ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྟོགས།

དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་སྟོར་གྱི་སྟོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྒྲ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཙ་བར་མ་བྱལ། སྒྲ་
རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་

ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ཁ་སྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ཁ་
སྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁྲུ་ལས། ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཚོས་པ་ཡིན་གྱི་

རྒྱུ་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷགས་དེ་ལ་རྒྱུ་དཔག་གིས་འཛིན་སྐྱེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷོ་དེས་སྐྱ་ལ་རྟག་
འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཚད་ན་ལྷོ་དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་

སྟེ། ལྷོ་དེས་སྐྱ་དེ་རྟག་སྟོང་གི་བྱུང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་ལྷོ་ཁ་སྐྱོགས་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཚད་ན། དེས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟག་པ་
བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་ངས་སུ་འགོལ་ལྷོག་གི་ཁྲབ་པ་ཇི་ལྟར་ངས་

@20A ༄༄༅། །སོམས་ཤིག །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྲབ་རྟོགས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་
ཅིག །བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་གྱི་

རྟག་པས་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྷོག་ཁྲབ་རྟོགས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དཔག་དེས་བྱས་པ་
རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་

ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། སྒྲིའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་ནི། འེགྲའི་དགོངས་པའོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཕྱིར་
རྟོལ་ཡང་དག་དེས་སྒྲིའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདིས་དམ་བཅའ་སྲ་མ་ཡང་ཁེགས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་
འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་ལས། རྟགས་

མི་འབྱུལ་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་རྩོད་གཞི་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་སྒྱིར་སྒྱུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་

བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་བྱབ་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་པའི་
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཤོལ་ཡང་དག་དེ། རྟག་པའི་གསལ་

@20B པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་

ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཤོལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྒྲའི་རྟག་སྟོན་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་། སྒྲ་བྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་
མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཚད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཏྲག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན།

བྱས་པ་སྒྲིམི་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏྲག་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་

མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ཕྱོག་བྱབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཇུགས་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བ་དེ། ཤ་སྒྱར་སྒྱུག་པོ་ཤིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་
དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞི་དེ་ཤིང་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་ཤ་བ་
མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་

ཁོ་ན་རེ། ཉུག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་ཉུག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་ཉུག་པར་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའ་

ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་ཉུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞི་དེར་ཤིང་

མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཉུག་པར་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་

@21B མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་མི་ཉུག་པར་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་ཀྱི། ཉུག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་

པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡོད་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་

སྐྱ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་རང་རྒྱ་ལས་སྒར་མེད་གསར་སྐྱས་སུ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་རང་བྱབ་

ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རང་བྱབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱས་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་འཁོར་གསུམ་ཡོད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་ཆོག་ས་དོན་
ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་

རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱའི་
ཚོགས་དོན་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རང་བྱབ་ཙམ་ནས་འཇིག་དེས་སུ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་ངེས་སྟེ་བྱས་པ་ངེས་དགའ་བར་

@22A ༄༄༅། །ཐལ། མི་རྟག་པ་སྐྱ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ངེས་སྟེ་མི་རྟག་པ་ངེས་དགའ་བར་ཐལ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏུང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་

ངེས་སྟེ། ཚེལ་བྱང་ངེས་དགའ་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཏུང་སྐྱ་ཚེལ་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །མི་རྟག་ཚེལ་བྱང་
རེག་མིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུང་སྐྱའི་སྟེང་དུ་

ཚེ་ལ་བྱང་ངེས་སྒྲ། མི་རྟག་པ་ངེས་དཀའ་བར་ཐལ། ཚེ་ལ་བྱང་དྲུང་སྒྲའི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། བསལ་བ་ཕྱི་མ་ཡང་ཁས། དེ་བཞིན་དུ། བསལ་བ་
རང་མཚན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་

དེ། སྒྲི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་སྒྲི་མཚན་བསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་མེད་པ་བརྗོད་མ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་མ་བྱབ་ན་ནང་འགལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་
ངེས་དེས་བྱས་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་

ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་
འཇིག་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་

ཁྱབ་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད། ཉལ་ས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རེས་པས་སྟོས་པ་འགོག་པའི་ཉལ་ས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། རྟོག་ལས། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་

@22B པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་བའི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ། ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་
མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཉལ་ས་ཀྱིས་ཉར་ལེན་

གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བདག་དེ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལའི་མེ་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་མེ་
མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་

མདོ་ཅུ་བར། ཆོས་སྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་དག་དེ། བུམ་པ་བྲོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་

ཏྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་དག་དེས་བུམ་པ་བྲོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཕྱོལ་ཡང་

དག་ཆོས་ཅན། བྲོད་སྒྲ་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྲོད་བུམ་པ་སྒྲ་ཏྲག་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཏྲག་པས་
སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་ཅུ་བས་དམ་བཅའ་ལ་འགྲོ་ཡོད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་

འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འབྲེལ་མེད། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་སྟོང་པར་ངེས་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་བྲུད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་ཞེས་པ། སྟོང་
གཞི་དང་། སྟོང་ཆོས་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་

@23A ཨྲ། །པས། དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟངས་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱུང་པ་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་བྱུང་པ་མི་འགོ་སྟེ། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་དང་
ཡོད་པ་གཉིས་སྟེ་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དེ་བཞིན་

དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟངས་དུ་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་མེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་

པ་ལ་འང་འབྲེལ་མེད་དེ། དུ་ལྷན་ལ་ལའི་མེ་མེད་དེ། མེ་མེད་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་ལྷན་ལ་ལའི་མེ་མེད་མི་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར། ༙ བཞི་པ་རྩལ་གསུམ་ངོ་པོ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་

དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་དགག་པ། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་
པར་སྦྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས། སྤྲ་མི་རྟག་པར་

སྦྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ་ཕྱོག་བྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཟེར་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་
ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་

བྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་བྱབ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཚད་མས་བྱུབ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་སྦྱབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་

@23B ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་
ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱི་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་རྗེས་བྱབ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པའི་ཕྱོག་བྱབ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། བྱི་མ་

འབྱད། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟག་པ་དངོས་པོས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་མཉན་བྱའི་དངོས་པོས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གོང་དུ་བྱབ་ཟིན། ཅུ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་

པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱབ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་

ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐལ་འབྱར་འདིའི་རྩ་བའི་བྱབ་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བསམ་ནས། མཉན་བུའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་
བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་

མཉན་བུའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

@24A ༄༄༅། །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡིན་
ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩྱལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དོད་ན། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅུ་བར་འདོད་པ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། །ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ །བྱམ་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱལ་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་དེས།

བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། མ་བྱལ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱལ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་

ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་བྱལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མཚན་གཞི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་
ཡང་དག་དུ་མཚོན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་

@24B ལྟ་ཚད་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྐྱོར་རྣམ་དག་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། སྐྱ་
མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།

སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚད་བ་ལ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་བད་སྐྱོར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྲུབ་ཡིན་

ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ཕྱོག་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་པས་མ་བྲུབ་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་བྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྲུབ་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་

དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷོག་བྱ་བ་གང་ཞིག །དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྤྲང་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འེག་ལས། ལྷོག་བྱ་བ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལྷོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་
སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་བྱས་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྤྲང་དུ་བྱུང་པ་འེག་འི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འོག་ནས་དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་བྱུང་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་མ་ངས་
པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་

པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་གྱི་སྐབ་ངག་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་དོན་ལྷོག་ཡིན་ན། བྱས་པའི་སྤྲང་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདིའི་
དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཐལ་འབྱུང་དེ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་ཏེ། ཡང་

དག་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩལ་གསུམ་དེ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངས་པ་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངས། མ་བྱུང་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་བྱར་

@25A ༄། ཏུ་ངེས་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་འགོག་པ་ལ། འཁྲུ་ལས། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་རྣམ་པར་

འབྲམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱར་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་ཏེ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་སྒྲུང་པ་དེ་རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་

དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྒྲུང་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་སྟེང་

དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུང་པ་དེ། གཞུང་དེའི་དོན་སྒྲུང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་
མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་

གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྤྱི་སྤྱོད་
དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བ་སྒྲུ་

མི་ཏྟག་པར་སྐབས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པར་སྐབས་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་ཏྟགས་
ཡང་དག་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། རིག་འཛིན་དོན་ནི་ཡང་དག་ལྟར་སྤྲང་

ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པ་མ་སྒྲོས་པར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་
ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་

@25B དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྒྲོས་པ་རིག་འཛིན་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཏྟགས་ཡང་དག་

ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པ་སྟོས་པར་ཐལ། ཕྱིར་གྲོལ་བའི་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་
གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཚིག་

སྟེས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཤོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། འོག་པར་རྟོག་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཟུར་དུ་འདིར་ནི་རང་

ཉིད་ཚིག་སྟེ་བརྗོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་ཐལ། རྟོ་རྟོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ནམས་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་

ཡིན་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིགས་སྟོས། དོན་རྟོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ནམས་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་
བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཚིགས་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིགས་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

སྒྲེ། དེ་སྤངས་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག་ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྒྲེ། དོན་སྤྱོད་དེ་ནི་སྤྱོད་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཀླང་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་
ནམ་བཤད་ཚིག་དོན་འགོག་ །ལ་ལ་འབྲེལ་མེད་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འཆད། གཞན་

དག་རབ་རིབ་དག་གིས་གསུང་འདི་དོར། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་
གྱིས་དེ་སྤྱོད་གྱི་རྗེས་བྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ།

@26A ༄༄༅། །བྱས་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྤྱོད་གྱི་རྗེས་བྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་རྗེས་བྱབ་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་

གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་མ་རྗེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཤོལ་ཡང་དག་གི་ངོ་བོར་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་ལྗོག་གི་བྱབ་པ་བྱན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྒྲོར་གྱི་སྤྱོད་ངག་འགོད་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་ཏྟག་པས་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲ་མི་ཏྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་

མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་བཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་མཚུངས་ལ་ཡོད་ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་
རྩས་བཤག་། དེ་བཞིན་དུ། ཏུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་

འབྲེལ་བར་ཐལ། ཏུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་རྩི་ལྷགས་གང་བྱེད་
ཀྱང་བཤག་གོ། །གཞི་དེར་མེ་མེད་བཞིན། དེར་ཏུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་

པས་བྱབ་པ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱབ་པའི་རྩལ་གང་ཞིག་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་
ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྱུབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཞན་ཡང་བ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སློང་དུ་བྱུང་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་མ་གྱུང་
པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་

@26B ནའི་སློང་དུ་མ་གྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་བྱས་པས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་གཏན་ཆོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར།
བྱས་པའི་སློང་དུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྱུང་པར་ཐལ། དེའི་སློང་དུ་

དེའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུང་ན་སོང་དེར་ཐལ། དེའི་སློང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་མ་གྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུང་ན་སོང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་དེ།
དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སློང་དུ་མ་གྱུང་པར་ཐལ། མ་གྱུང་

པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པའི་སློང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་
པ་མ་གྱུང་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སློང་དུ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འབྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་མ་བྲུབ་སྟེ། ཏྲག་ན་མ་བྲུས་པས་བྲུབ་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་
ན་ལ་གྲུབ་པ་ཕྱོག་བྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟངས་དུ་

ཏྲག་པ་ལ་མ་བྲུས་པས་བྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྟངས་དུ་བྲུས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྲུབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་འཇལ་བར་ཐལ། དེའི་སྟངས་དུ་བྲུས་ཏྲགས་
ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྲུབ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་པ་རྒྱང་པ་བཞི་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་སྟངས་དུ་བྲུས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྲུས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྲུབ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བསལ་

པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ་ལུང་དེའི་དོན། ཕྱོག་བྲུབ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྗེས་བྲུབ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟོ་ཁ་
ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཁ་ན་འབྲོད་ཡོད་པར་འཇོན་པའི་

@27A ༄། ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷོག་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ལྷོག་བྱུང་མི་མཐུན་
དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན། རྗེས་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྗེས་བྱུང་མཐུན་དཔེ་སྟེང་

དུ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེན་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པ་གཞལ་བ། སྒྲུམ་བྱུང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཤྲགས་རྟོགས་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་
པས་བྱུང། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་

ཅན། ནམ་མཁའའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱུང་དངོས་ཤྲགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་དངོས་སུ་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པ་འབྱུང། ཞེས་

གསུངས། དེ་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་ངག་གིས་ནམ་མཁའའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་བྱུང་མ་བརྟེན་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྟགས་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་

རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྟར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྟབ་ཀྱི་རྩིས་བྱས་དང་། ལྷོག་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
རང་རེའི་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་

ཅན། བྱོད་དངོས་སུ་རྟགས་ན། བྱས་པ་ཤུགས་ལ་རྟགས་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་སྟོ་མི་རྟག་པར་སྟབ་པའི་རྩིས་བྱས་དང་། བྱས་པ་དེ་སྟོར་ལྷོག་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྟུལ་ཏེ། ལྷོག་པ་
གཅིག་དངོས་ཤུགས་ལ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་འཁྲུག་ལས། སྟབ་

ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་བྱ་རྟགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པའི་བྱས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ། ཁ་
ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྟོ་མི་རྟག་པར་སྟབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྟབ་ངག་ཡང་

@27B དག་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩིས་བྱས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱས་པ་སྟོར་པ་སྟོར་བསྟོར་ཅིག་གི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྟབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྷོག་བྱས་ཀྱི་
མཚན་གཞི་དང་། བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་བྱ་རྟགས་བྱེད་ཡིན་པ། ལུང་དེའི་དོན་

ཡིན་ཟེར་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱབ་པ་དེ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་
ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་བཀག་ཟིན།

རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཕྱོག་བྱབ་བྱས་ན་མི་རྟག་
པས་བྱབ་པ་དེ། སྒྱོར་བ་སྒྱོར་གཅིག་གི་རྗེས་བྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

བྱབ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་
སྐབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བརྟན་གྱི་རྗེས་བྱབ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱོར་གྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་བརྟན་ཕྱོག་བྱབ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
ཞེས་པའི་ངག་གིས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་

སྒྲོལ་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་བྱུང་བཅོད་པ་མཛོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབ་ངག་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་བྱུང་ཡོད་པར་བཅོད་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་
པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་བཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འིགྲ་ལས། དེ་ཙམ་

གྱིས་སྐྱབ་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱུང་པ་མཛོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅོད་པ་ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཅོད་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་བྱས་ན་མི་
ཏྲག་པས་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་

@28A ༄༄༅། །བྱུང་གྱི་བཅོད་པ་མཛོགས་པ་དང་། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས། སྒྲོལ་བ་སྒྲོལ་གཅིག་གི་ཕྱོག་བྱུང་གྱིས་བཅོད་པ་མཛོགས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་
བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་

རྗེས་བྱུང་བཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས། སྒྲོལ་བ་སྒྲོལ་གཅིག་གི་རྗེས་བྱུང་བཅོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་
ཀྱང་པ་བཅོད་པའི་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་

གྲིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ལྟན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་ཏྲགས་གྲིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ངག་མ་ཚང་བའི་སྒྲོན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་དེ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་།
དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་ཚེས་ཅན། བྱོད་བྱས་ཏྲགས་གྲིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་

བྱུང་བརྗོད་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་རྒྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་དགོས་
པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེའི་ཏྲགས་གྲིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་

རྗེས་བྱུང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ཚེས་ཅན། བྱོད་གྲིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བརྗོད་པར་ཐལ།
བྱོད་བྱས་ཏྲགས་གྲིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་འདོད་

མི་རྩས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངག་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེས། བྱས་ཏྲགས་གྲིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་བྱུང་བརྗོད་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་སྐྱབ་ངག་དེ་བྱུང་པ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་
པའི་ངག་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་རྗེས་བྱུང་།

@28B རྒྱུ་པ་བཟོད་པའི་སྤྱོད་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མི་ཏྲག་ཞེས་པའི་ངག་
སྤྱོད་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཡིན་

ན་སྤྱོད་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག། ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱོད་
པའི་ཕྱོགས་བྱུང་མ་བཟོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། མ་

བྱུང་ན། བྱས་པ་མིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་པ་བཟོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་དོན་སྤྱོད་ངག་ཡང་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་སྐོལ་བ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གཞན་དོན་སྤྱོད་ངག་ཡང་དག་དེ་ཚུལ་
གསུམ་བཟོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་དམ། མ་བཟོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་

ཞེན། འབྲེལ་བཤད་ཤུགས་ལྟར་ན། དེ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུགས་ལྟར་ལས། འོན་ཀྱང་ཕྱིར་གོལ་བ་བཟུང་བ་རྣམ་པར་བརྗེད་པ་ལ་ཡང་ཚིག་གིས་དྲན་པའི་ཡུལ་
ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། བཟུང་བ་རྣམ་པར་མ་བརྗེད་པ་དེའི་ཚེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་

ཉིད་དགོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བརྗེད་ན་ཤེས་པར་
འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཞན་དོན་སྦྱབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་

པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ཤེས། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོགས་གཅིག་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ། དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་
བབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞན་དོན་ལེན་འཁྱེད་བསྟན་

བྱའི་གཙོ་བོར་སྦྱབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་དབང་སྒོ་ལས། ཚུལ་གསུམ་སྤར་ཤེས་ནས་དྲན་ཅུང་དུ་
ཡོད་པ་ནི་སྦྱབ་ངག་འགོད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།

@29A ༄། ལྷ་བ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཤོལ་བ་དང་། ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཤོལ་བ་གཉིས། དོན་གཅིག་གསུམ་འགལ་ཞེན། དེ་གཉིས་དོན་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྲབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།

སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྐྱ་བ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་ཏིན་ནས་ཚུལ་གསུམ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་ཏྲགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཏྲགས་སྟོར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་

པའི་ཤོལ་བ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་དོན་ལེན་འཁྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཏྲགས་ཡིན་ལ། དེ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཏྲག་ཅན་སྐྱ་བ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ལྷ་བ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཏྲགས་སྟོར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དུ་མ་ལས། བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྲབ་

དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་ན་མི་ཡོད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ཚང་མ་རང་བཞིན། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་
ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་

སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྒྲ་བས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བ་པའི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་
སྒྲ་བས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་བཀོད་པ་ལ་རྟེན་ནས་

དེ་སྒྲ་བ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྒྱུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྒྲས་པས། །དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་
སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་

@29B གཉིན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། སྒྲ་བ་ངག་གཉིས་ལ། རྟགས་འགལ་བར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་
དང་། མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་གྱིན་ཏུ་

མྱོངས་པ་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་
འགལ་ཏྲགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་འགོད།

མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱབ་ངག་འགོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྐྱབ་ངག་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། ཆོས་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་བཀོད་པ་ལ་རྟེན་ནས་

རྩལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་སྒྲི་མི་རྣམས་པར། མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཙམ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བཏྲག་པ་ཡིས། ཐལ་བསྐྱབ་པ་
གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་ངེས་གོང་དུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་

གི་བརྟན་བྱར་གྱུར་པའི་རྩལ་གསུམ་རང་འགོད་མཁན་གྱི་སྒྲ་ཆོལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་བརྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་ཕྱི་ཆོལ་བྱེད་བྲག་པའི་ངོ་བོར་
འཕངས་པའི་བ་གྲང་གི་སྤྱི་ཏྲགས་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་དང་

བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གིས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོ་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་གླང་གིས་
ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་

བྱོད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། ངག་དོན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་ངག་ཡིན་པས་བྱུང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་གླང་

@30A ༄༄༅། །གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ངན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད། མི་འདོད་པ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་གླང་གིས་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཞེ་

ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན། གཞན་བསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་པར་རྟགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་
ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་གཞན་བསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱུང་པའི་

དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་ཏེ། བསལ་བ་དུ་མ་ལ་བྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་
ནམ་བཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་ནམ་བཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་ལའང་

པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆ་རྩང་གི་ལྷགས་བརྗོད་པ། དེ་ལ་རིགས་གཏིར་པས་སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ། སྒྲིན་དེ་འཇུག་མི་འཇུག་དཔུང་པ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ།
ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་འབྲེད་

ཚུལ། ཡང་དག་བདུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྲེད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཏྲགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་

ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ། གཞན་དག་

གིས། སྐྱོཾ་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་སྐྱོཾ་ཅན། ཏྲག་པར་ཐལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བཞི་
པ་ནི། སྐྱོཾ་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

@30B པ་ལྟ་བུའོ། །ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲང་གིས་གྲུབ་པའི་དེ། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་
པ་དང་། ཏྲགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་དང་

བཞི། དང་པོ་ནི། སྐྱོཾ་ཅན། མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་ཤོལ་བས། སྐྱ་ཏྲག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་
མས་གྲུབ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག

དུ་འགྱུར། དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་ཤོལ་བས། སྐྱ་ཏྲག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྐྱ་མིག་ཤེས་

གྱི་བཟུང་བྱར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མིག་ཤེས་གྱི་བཟུང་བྱ་ལ་རྟག་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་སྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གྲོལ་བས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་

ཆད་མས་གྲུབ་ན། རྟགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་རྟགས་
བྱུང་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་གྱི་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་

འགྱུར། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས། ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་གསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྟར་
སྒྲ་དུ་འགྱུར། རྟགས་ཆད་མ་དང་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་

པ། ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གྲོལ་བ་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་
ཆད་མས་གྲུབ་ན། རྟགས་ཆད་མ་དང་། བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་

@31A ༄། །ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ཚོལ་བ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ཁས་
སྒྲངས་ཀྱིས་གསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་གྱུར། ཚོལ་བ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་

མས་ཀྱི་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲངས་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་
ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱ་བ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་

ཁས་ལེན་གྱི་ཚོལ་བ་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། དེས་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་ཚོལ་བ་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་བྱ་བ་ན།
རྟགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱ་བ་ཀྱང་།

དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྱུར། ཚོལ་བ་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་བྱ་བ་ཀྱང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་
བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོལ་

བ་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་ན། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་
སྒྲ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་

བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཏྲགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་།
དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། དམ་

བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་ནས་མེད་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་
ལ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱབ་གཉིས་

@31B ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་དེ། ཏྲགས་ཚད་མ་དང་། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་གྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཏྲགས་
ཚད་མ་དང་བྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱབ་དེ་

ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་པའི་དེ། བྱ་པ་ཚད་མ་དང་། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་
ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་

བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཅུ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལ། ཡང་དག་
བདུན་དང་། ལྟར་སྒྲང་བདུན་ཡོད། ཏྲགས་བྱ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར།

ཏྲགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་དེ། བྱ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་དེ། ཏྲགས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་གྱི་དེ། ཏྲགས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་
ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་གྱི་དེ། ཏྲགས་

ཚད་མ་དང་། བྱ་པ་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར། བྱ་པ་ཚད་མ་དང་། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་
བསྟན་མེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ནི། ལྟར་སྒྲང་བདུན་དང་། དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཐལ་འགྱུར་ནྟམས་ནི་ཡང་དག་བདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་དག་བདུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྱུང་པ་ཚད་

མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་ཚོས་ཅན་ཏྲག་པར་ཐལ། སྒྲའི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་

@32A ༄༄༅། །པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བདུན་པའི་ཕྱེད་གྱིས་འཕེན་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་གཏིར་པས་སྒྲོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། རིགས་གཏིར་ལས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་
ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད། ཕྱོག་པར་རྩས་དང་མི་རྩས་ལ།

ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་བདུན་ཡིན། །བྱུག་དང་ཕྱེད་གྱིས་མི་འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་ཕྱེད་གྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་
མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །ཏྲགས་མེད་བྱུང་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། །ཏྲགས་བརྗོད་ངེས་པ་མི་རུང་

ཕྱིར། བལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེར་མི་འཐད་དོ། །མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ལྷག །འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་ཆད། །ཏགས་མེད་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་འབྱུལ། །དེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་
མིན། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། གཞན་རྣམས་སྤྲོ་ཞིང་། ཏུག་དང་ཕྱིད་

ཀྱིས་མི་འཕེན་ཞིང་། །བདུན་པའི་ཕྱིད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བདུན་དང་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡང་དག་དང་པོ་ཏུག་དང་། ཕྱིད་ཞེས་
བཅུ་བཞི་པོའི་ཕྱིད་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་དང་། བདུན་པའི་ཕྱིད་ཐལ་

འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་བབྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ཕྱིད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་བབྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་
འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོན་འཇུག

ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་ནི་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལ་རྩ་བའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན་བཞི་མི་འཐད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་མི་འཐད་
པ་དང་གཉིས། དང་པོ་རྩ་བའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་བཞི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོར་ལ་ཡང་རྟགས་བྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྲུབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་འབྲེད་རིགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་འབྲེད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ།

@32B རྟགས་མེད་པ་ལ་བྲུབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ནི། དཔེར་ན། སྟོག་གི་དབང་པོ་འགག་ནས་དབང་པོ་གཞན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལྟར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་བདུན་ནས་མ་ལག་པའི་
ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་སྟེགས་པས་གཏགས་པའི་རྟགས་

ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དང་། བྲུབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་སྟེ་བས་ལྷག་ །སྒྲ་ཆོས་

ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་མེད་པས་བྲུབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ། སྒྲོན་དེ་
འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་པ་ལ། རིགས་གཏོར་པའི་སྒྲོན་དེ་རྣམས་

ཆ་ཅུང་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དང་པོར་ཕྱོགས་སྒྲིལ་དོན། བདུན་པའི་ཕྱིད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ཕྱིད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་
བྱེད་འཕེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་

གཞི་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་པར་ཐལ། སྐྱའི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཏྲགས་སྒྲོར་
ལ་དེ་ལྟར་འབྱེད་རིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་གཞན་སྒྲོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་སྟེ། ཏྲགས་མེད་ཀྱང་། བྱབ་པ་གྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་
ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཏྲག་དངོས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏིར་རང་ལུགས་ལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་མ་གྲུབ་
ཅིང་། ཏྲག་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་

@33A ༄། །པའི་གཏན་ཆོག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་མ་འཆད་དེ། དེ་རྟགས་དང་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བྱུང་གྱང་། དམ་
བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། མ་གྲུག་འཛུམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། དཔའ་པོ་ལག་རྩམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར། མཚོན་ཆ་བློ་སྦྱོགས་ཀྱི་ཐལ་
འགྱུར། གནམ་ལྗུགས་འབར་བའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྒར་ལག་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་པ་རོལ་པོས་
འདོད་ལན་བཏབ་པས། མ་གྲུག་དུག་ཟོས་པར་ལྟར།

གང་ཟག་དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། རྟགས་མ་བྱུང་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔའ་པོ་ལག་རྩམ་
དེས་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་པམ་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། ཐལ་

འགྱུར་དེས་ཀྱང་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་པམ་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། བྱབ་པ་གྲབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ།
མཚོན་ཆ་བློ་སྦྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་པོ་དང་རྩོད་པ་

འཕེལ་བ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གང་ཟག་པ་རོལ་པོས་དངོས་སྦྱོན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་
པོའི་ནང་ནས། འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་

རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། གནམ་ལྷགས་འབར་བ་དེ་ལྗོག་པར་དཀའ་བ་ལྟར། འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་པ་རོལ་པོས་ལན་གྱིས་ལྗོག་པར་དཀའ་བས། དེ་རྣམས་ལ་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་ཁྱད་

@33B པར་བྱེད་གཉེན་ཏུ་བཞག་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་རྩལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉགས་དང་བྱབ་པ་གང་ཟག་པ་
རོལ་པོས་སྒོ་ངོ་བོར་གྲབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་

བ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་དེ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་

དག་གང་ཞིག་རང་གི་དངོས་བསྟན་ལྟོག་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་
བོར་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ།

བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག། །རང་གིས་དངོས་བསྟན་ལྟོག་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པར་རྣམས་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ།
གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་

འགྱུར་དང་། །ལྟོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས། །སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་། མིང་རིགས་གཅིག་པར་
འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ།

རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྟུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྟུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་

པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། འགལ་བའི་བྱ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བའི་བྱ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་
པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་

@34A ༄། །ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རིགས་སྟོབས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དག་ཕྱར་བས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དག་ཕྱར་པའི་བྱ་བ་པར་གཞོན་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་

ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་མིན་པ་དེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་
དངོས་པོས་བྲབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འབྱུར་དེ་འགལ་བའི་

བྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བའི་བྲབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒངས་འདོད་མི་རྩས་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་
བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པ་དེ། བུམ་པ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་

འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེ། ཐལ་འབྱུར་དང་པོ་ལ་བྲབ་པ་

ཅུ་བ་ནས་མ་གུང་ཞིང་། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བུ་མ་པ་ནི། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་
ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྟུང་།

@34B འདི་ངེས་པའི་སྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟུང་མ་ཡིན་དགོས་དེ་ལྟར་ན་ངེས་པས་སྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དགོས་དེ་ལྟར་ན། སྟོས་པའི་ངེས་པ་
འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐལ་འབྱུང་དེ་འགལ་བྱུང་དམིགས་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་ཐལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་བའི་བྱུང་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པར་འབྱུང་
བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་།

ཡིན་སོམས་ཤིག །ཡང་རིག་གཏེར་བའི་རྗེས་འབྱང་ཁ་ཅིག །ཕྱོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འབྱུང་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟངས་དུ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱུང་
བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱུང་།

བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱ་བྱེད་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་བྱ་བྱེད་དགལ་དམིགས་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྔ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་ནི། དང་པོ་གསུམ་སྒར་བཞིན།
བཞི་པ་ནི། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན་

ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅོད་གཞི་དང་། གསལ་བ་སྒར་བཞིན་ལ། བྱང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཟེར། ལྔ་མ་མི་འཐད་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་

བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་བྱང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་བྱང་རེག་འགོག་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཅན་དན་གྱི་དྲུ་བ་དེ། ཅན་དན་གྱི་དྲུ་བ་དང་ལྔ་ན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་

སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་དྲུ་གྱུར་པ་ན་ཅན་དན་གྱི་དྲུ་པའི་སྒྲུ་རིས་མི་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་རེགས་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་
དེ་དེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱ་བ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞིར་བྱང་

@35A ༄། །རིག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱུང་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་གཏེར་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག །ཕྱོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་འབྲས་བུ་

དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྔ། མཚན་གཞི་ནི། མི་རྒྱ་རྣམས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་གཞོན་
པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མི་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ།

གྲང་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་གཏེར་ལས། རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་མིན་ཞིང་། །རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་རྣམས། །ཞེས་བྱ་བ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱོག་

པ་རང་རྒྱ་དང་རང་དང་མིང་རིགས་མི་གཅིག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམས་དག་དེ། ཕྱོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་
མི་གནས་འགལ་ལ་རྟེན་པ་འདི་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་

པའི་དེ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར།
བྱབ་བྱེད་དང་འགལ་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་

འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་
བྱབ་པར་གཞོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྟུ་ལོང་བྱེད་ཡོད་

@35B པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་སྤར་བཞིན་ལ། ཁ་བའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏུ་བ་བྲག་ཕྱུར་བས་བྱབ་པར་གཞོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། དེས་བྱུང་པར་
གཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་

གཞོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱབ་པར་གཞོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
འགལ་ལ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞིན།

རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་བྱང་བུ་དམིགས་པའི་དེ། འབྲས་བུ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། བྱང་བུ་དམིགས་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དང་པོའི་མཚན་གཞི། མི་མེད་མཚན་མེད་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མི་ཡོད་པར་ཐལ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་
མཚན་གཞིན། ཤིང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་

ཐལ་ཤར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏུ་ལྷན་ལ་ཆོས་ཅན། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཤར་བ་སྐྱར་སྐྱོག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ལྷ་བུ་རྣམས་ཡིན། གསུམ་པ་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་

ཚུལ་ལག་པ་ལ། གཞན་ལུགས་བཟོད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཉིས་དང་པོ་ལ། ཆ་རྩེ་པའི་ལུགས་དང་། རིགས་གཏིར་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་
གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། བྱལ་པ་མེད་དང་།

གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རིགས་གཏིར་བ་ན་རེ། བྱལ་པ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱལ་པ་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ། བྱལ་པ་མ་གྲུབ་ཞེས་པའི་ལན་འདེབས་
རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་

@36A ༄༄༅། །ལྟར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བྱལ་པ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་
ཐམས་ཅད་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བྱལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་

སུ་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱལ་པ་འགལ་བའི་
ལན་མ་བཏབ་པར། བྱལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་ན་བྱས་པ་དང་། རྟག་པའི་གཞི་

མཐུན་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་བ་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་གཏིར་ལས། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་གུམ་གསུམ་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་
སྒྲ། །འགལ་དང་མ་ངེས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ། །ཡང་ན་འགལ་ལ་དེ་འབྲུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་གཏིར་བ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ། འདོད། ཏྲགས་མ་གྲུབ། བྱལ་པ་འགལ། བྱལ་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་དང་། བཞིར་གྲངས་ངེས་སེ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིག་
གཏིར་ལས། དེས་ན་མཁས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལན། །རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་བཞི་བཏབ། ལན་གྱི་

ཕྱོག་པར་མི་རྣམས་ན། །དེའི་རྗེས་འབྲང་དམ་པའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ་འདོད། ཏྲགས་མ་གྲུབ།
བྱལ་པ་མེད། ཏྲགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། བསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ཚོས་ཅན་སྒྲོན་ཅན་ཡིན།

བཤོག་ལུགས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་བ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ལུགས་བསྟན་སྐབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།
དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་

ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚད་མ་མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ། དེ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་

@36B བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་འགྱུར་རྙིང་དུ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་གསལ་བ། །མདོན་སུམ་དོན་དང་
རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་རང་རྟོན་ལའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་འགྱུར་གསར་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་

བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་མ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་འགྲེལ་འགྱུར་གསར་
ལས། །རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན། །བདག་འདོད། རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། སྐབ་

བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྐབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མིན་
ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཁས་སྤངས་པ་དག

(FBSTA)ན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་འོ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་མ་གསལ་པ་འོ། །ཆོས་ཅན་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱབ་པར་
འདོད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ལུང་

དང་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་མ་གསལ་བ་འོ། །དེ་ལྟར་ན། སྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན། སྐྱ་ནི་ཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཏྲག་གཞལ་བྱའི་
དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་

(FDE)ར་སྐྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་གྲགས་པའི་སློན་ས་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་ཁྲ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་གསལ་བའི་

སློཾ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་
མིན་ཏེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་

@37A ༄། ཁི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྩལ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་དག་རྩལ་དང་རྩལ་མིན་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་རྩུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དག་དང་

དག་གི་བདག་ཉིད་རྩུན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་དུ་དག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩུན་བ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དག་དང་རྩུན་བདག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་
སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་རྩུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་པར་

(Fbye) ད་པ་དེ་ལྟར་ན། གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་
གསལ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཞན་དོན་སྟུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྟུབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་

བྱ་བར་སྒར་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་། ཚད་མས་མ་གསལ་བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ་སྟུ་ཉན་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་སྟུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙོ་ལ་སྟུར་བ་སྟོར་ཅིག་གི་གཞན་དོན་སྟུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྟུར་

བསྐྱོར་ཅིག་གི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན། ཁོ་ན་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ། སྒྲ་ཚོས་ཅན་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷོ་
བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུང་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་

གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྐྱོར་བསྐྱོར་ཅིག་གི་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན།
རང་ཉིད་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ། གཞན་

དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྐྱོར་བསྐྱོར་ཅིག་གི་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྒྲ་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན།
འདོད་པ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ། །གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། །

@37B གཞན་དོན་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་
ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་ཅིག་ཡོད་པར་བསྟན། མ་བསལ་

བཞེས་པས། རྣམ་བཅད་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བ་སྒྲོར་ཅིག་གི་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མས་
མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན། འོ་ན། ཚད་མ་གང་གིས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་

པར་བསྟན་ཞིན། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞེས་མ་གསལ་བ་གཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་ཞེས་བྱང་ཏིན་གང་གིས་
སྟོང་དུ་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཞིན། ཏགས་ཡང་དག་གི་སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཏིན་

གཞིར་བྱུང་པའི་ཏིན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོང་དུ་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་འབྱུང་སྟོང་དུ། རང་ཏིན་ལ་འོ་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་གསར་དུ། རང་གི་ཆོས་ཅན་
ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་གློ་ལས། དེ་ལྟར་ན་

ངོ་བོ་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པ་བརྩུང་ངོ། །དེའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲ་ཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཁོན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྐད་ཀྱིས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྩུང་
ངོ། །དེའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དཔེར་

ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་རྟགས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློ་བཞིན་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་ལྟར་
སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ།

གཞན་དུ་ན་སྒྲིའི་ཉན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་
དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ།

@38A ༄༄༅། །གཞན་དུ་ན་སྒྲིའི་ཉན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་

ངོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ངོས་བརྒྱུད་བ་ལ། ཐུམ་པ་རྟག་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་གཞོད་
པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞལ་བུའི་

དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་ལ། གང་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་གྱི་བྱུང་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་
དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་ལྟ་རྟོགས་ལྟས་ཞེས་སྟོན་

བར་བྱེད་པ་ལ། འདི་ཡང་ཆོས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀའི་བྱུང་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ། སྤར་བཤད་པའི་མདོ་རྩ་

འགྲེལ་དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། སྐབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་སྤོངས་མེད་ཕྱིར་མཆན་ཉིད། །ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
པའི་བར་བྱུང་། དེས་ན་སྐབ་བྱའི་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། གོང་དུ་རང་རེས་བྱུང་སྟེན་ཅན་

ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་སྐྱབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚིག་

@38B སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་བརྗོད་ཉོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་
གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མིན་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་སུ་

སྐྱབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པ་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་
ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་

ཡིན་ན། དེ་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། ཚད་མ་མདོར། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་པ། དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་
རོ་བོ་ཚིག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད་ཞེས་པ་ནས། རྟོལ་བས་ཁས་སྤངས་པ་

བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་པར་བྱང་། མདོ་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བཟོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་
བྱ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་། འོ་ན། རོ་བོ་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཞེས་སོགས་

གྱིས་ཚད་མ་མདོའི་གཞུང་ཆོག་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཚད་མ་མདོའི་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
འདིར་རོ་བོ་མ་བྱུང་ཞེས་བྱང་། མདོའི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་ས་

འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་ཆོག་ཕྱད་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་བྱང་། མདོའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་འདོད་དོན་བཟོད་ཞེས་བྱང་། མདོའི་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཆོག་
དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་བདག་ཉིད་སྟོན་བས་ཁས་སྒྲུངས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་

བྱང་། མདོའི་མ་བསལ་བའི་དོན་དེ། འདིར་རོ་བོའི་ཆོག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་འདིས་ཤུགས་ལ་འགྲེལ་བར་བྱེད། འོ་ན། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་
ཞེས་སོགས་གྱིས་མདོ་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུམ་

@39A ཨོཾ། འདི་ལ་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འདིར་
ཆོས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་

ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་དེ་གཏན་ཆོག་སྟོན་དེ་ཉིད། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ཁས་སྒྲངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཉན་བྱའི་
དབང་པོ་སྟོན་ཡུལ་བཤད། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེར་མ་

ཟད། མདོ་འགྱུར་རྩིང་དུ་རང་རྟེན་ལ་འོ་ཞེས་དང་། འགྱུར་གསར་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་འདིར། ཀུན་དུ་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་སོགས་
མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྟོན་མིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད།

མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་འདིར། འདི་སྐྱབ་ཡན་ལག་གྱུར་བ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་
གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་འདོད་

པ་དང་རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ནས་དེ་བོ་དང་ཁོ་ན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་
དང་མ་བསལ་བ་གསུམ་བཅོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དེ་བོ་དང་ཁོ་ན་གཉིས། སྒྲ་མ་གསུམ་ལས་

བཅོད་བྱ་རྒྱ་རྒྱུང་བས་ན། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལྟ་དབང་སྒྲེའི་འབྲེལ་བ་ལས། སྒྲ་མ་གཉིས་དོན་ལ་མ་རེག་པར་བཅོད་པར་བྱ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཕྱིར། །དོན་གྱི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་

བར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོར་བསྟན་དུ། རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རང་ཉིད་དང་བོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་
དང་བོར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་བྱེད་པ་དང་། མདོར་

@39B བསྟན་དུ་དགོས་པ་བྱེད་པ་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་བོར་བཤད། དེའི་རྗེས་སུ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་དོ། །ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁས་གྲུབ་རིག་ཆེན་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་

བའི་ཚིག་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས། སྡེ་ཚོལ་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་། ལྷན་

ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཅེས་པ་ཁོ་ནའི་ཚིག་དང་སྟངས་པ་སྦྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྡེ་ཚོལ་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱ་ཡང་དག་དག་ཏུ་
ཁས་སྒྲངས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་

དང་པོར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཞེས་པས་སྡེ་ཚོལ་གྱི་འདོད་པ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱ་ཡང་དག་
ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་སྡེ་ཚོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་

བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པས། བྱབ་བྱེད་སྡེ་ཚོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་སྦྱབ་
བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁེགས་ན། བྱབ་བྱ་སྡེ་ཚོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་

བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་། །ཅིས་པ་
ནས། འབའ་ཞིག་སྦྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་འཆད་

ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་ཡང་། ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས་དང་པོ་ནི། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་ཞེས་པ་ནས། མི་འདོད་
པའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། །

@40A ༄༄༅། །འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་སྦྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །ཡོངས་གཙོད་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་བཤད་པ་
དང་། སྦྱབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བཟོད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་

ཅན་བྱད་པར་ཡིན་པར་བཟོད། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས་འབྲས་མེད་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དང་པོ་དགོས་པ་
བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྦྱོང་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། མ་བཅོད་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་
འདོད་ཐམས་ཅད་ལྟོག་ན་ཡང་། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་བཞེས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཡིན་པ་བཅོད། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་ཡང་། རྟོག་བ་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་
ཆོག་ས་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མིན་པ་ལ་གཞོད་

བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བཅོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་བྱུག་གིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་བཞེས་འཆད། གཉིས་པ་
རྣམ་བཅད་གྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། གང་རུང་གིས་སྤྱི་འདོད་

གཞན་ཤེས་འདོད་གྱི་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཆོག་ས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་སྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་དང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྤྱོད་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས།

རྒྱུ་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲོན་ལྡན་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། །ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
འཆད། དེས་ན་སྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་

@40B ལ། སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། མཚན་བྱའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚྲོགས་དོན་གང་ཞིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་
བར་བྱ་བ་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་སྐྱབ་

བྱ་ཡང་དག་དང་། །གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚྲོགས་དོན་གང་ཞིག །རང་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ། རང་དོན་སྐྱབ་
བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་མདོ་ལས་

གསུངས་ཚུལ། རིགས་སྒྲོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལྟ་སྒྲོས་དགོས་པར་བསྟན་

བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལོག་ཉོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། རོ་བོ་དང་། འདོད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་གསུམ་སྟོས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ཁོན་དང་། རང་ཉིད་གཉིས་སྟོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་གི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་ལ། ཕྱིར་
ཤོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན། ལྷ་ཤོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཤོལ་ཕྱི་

ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིར་ཤོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ། རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས། ལྷ་ཤོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་
སེལ་བ་ལ། འདོད་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས། ཤོལ་ཕྱི་ཤོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་

མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་གང་ལ་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིན་པ་ཕྱིར་ཤོལ་ལ་ལྟོས་
པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བ་ལ་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་

@41A ༄། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་ཚོལ་ཡང་དག་གི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ནམས་སྔ་ཚོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་པ་ཞེས་པས་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ནམས་ཚོལ་

ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། རང་ཉིད་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཚོལ་
ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ནམས། ཕྱིར་ཚོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་

མཐུན་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཕྱིར་ཚོལ་དེའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ན། ཕྱིར་ཚོལ་དེས་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཚོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ནམས་སྔ་ཚོལ་ལ་ལྟོས་
པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྔ་ཚོལ་གྱི་རང་ཉིད་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན།

སྔ་ཚོལ་རང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ནམས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྔ་
ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན། སྔ་ཚོལ་ལ་དཔག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྟེ། ཕྱིར་ཚོལ་

གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན་ཕྱིར་ཤོལ་དེ་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁོན་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་དང་། ད་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ནམས་བསྐྱབ་བྱ་

ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཁོན་ཞེས་པས་སེལ་བར་བྱེད། རྒྱ་ཤོལ་ལ་མི་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱན་བཙེས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ནམས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་
དེ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་སྒྲོ་ལས་གསུངས་

ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་བ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྟོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་། ཤོལ་བ་
སྟོབས་ལྡན་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་

@41B བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་ལཤད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་སྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤོལ་བས་སྟོགས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པས་ན་
སྟོགས། ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་སེལ་

པའི་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། ཇེས་སུ་དཔག་བྱ། རྟོག་བས་དམ་བཅས་པས་ན་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡང་ན་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་
པའི་ཚིག་གིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལ། དེའི་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་མ་འོངས་པ་ན། བསྐྱབ་བྱར་འབྱར་རུང་

གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་རི་ལྟར་འབྱར་སྟན་ན། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་བྱུར་མ་
བསལ་བ། །ཞེས་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ། བསྟན་བྱ་བ་དང་བྱད་གཞི་བྱད་ཚེས་སུ་འབྲེལ་ལ།

བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་། དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འབྱར་བས། དེ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱར་ངོ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཁས་མ་

སྒྲངས། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་སྒྲ་རྟོག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་
ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་འགོ་མཚམས་སྒྲིག་ནས་སྐབས་དང་སྒྱུར་རོ། །

མེ་མོ་གུ་རུ་(MNYDZU) གྲོ་ཏུ་ཡ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རབ་མང་འགོ་ལ་བཅུ་བས་ཉིར་དགོངས་ནས། །རབ་མཛེས་རྩར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཀྱན་གྱི་
གཙོ། །རབ་རྒྱབས་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མས་དག་ལེགས་སྦྱོལ། །གང་གི་རྒྱ་འཕུལ་གང་

ལ་གང་འདུལ་རྒྱབས། །རྒྱབས་མཆོག་ངག་གི་དབང་ཕུག་མཚན་སྟན་གཏམ། །གཏམ་སྟན་སྟན་གྲགས་སྤིད་གསུམ་ཡོངས་ལ་བྱབ། །བྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོ་གཙུག་ཏུ་
མཆོད། །འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཙྰ་རྒྱ་མེད་པ། །ཀྱན་གཞི་འི་རྣམ་རིག་དག་པ་གསེར་

@42A ༄༄༅། །གྲི་གདུགས། །འཁོར་བའི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་རྒྱབས་གྱི་ཕུལ། །ཕུལ་བྱུང་གྲིབ་བསིལ་འཇམ་སྤིང་ཡོངས་ལ་བྱབ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཐབས་གྱི་གཙོ། །གཙོ་
བོ་གསུང་དུ་ངེས་པའི་རྩལ་

བྲན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་འོད་སྣང་གིས། །ཆོངས་ལུན་མ་ལུས་སེལ་བར་བྲན་པའི་རིགས། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རིག་པའི་གནམ་ལྗུགས་གྱིས། །ཁོ་ལ་ངན་བྲག་རི་ཤིག་ལ་
ཐོགས་མེད་པའི། །ཐབས་རྩལ་

བསམ་སྟེ་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་བརྩོན་འདུན་མའི་ཡང་ཕྱིར་སོན། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པའི། །གཙོ་བོ་སྡེ་བདུན་རིགས་ལམ་བཟང་པོ་
ཡིས། །ཆེན་མོ་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་

ཡིན་པ་ལ། །ངེས་པ་རྟེན་པའི་གཏམ་འདི་ངོ་མཚར་རྒྱད། །མི་ཤེས་སྤོངས་པའི་དྲི་མ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །རིག་གཞུང་ཚད་མའི་འབྲེལ་དོན་རབ་
རྒྱུགས་པའི། རྒྱལ་དེ་པར་དུ་བཀོད་པའི་

ལྷག་བསམ་མཆོག། །རྣམ་དག་རིགས་པའི་མཆེ་སྒྲུབ་རྟོན་པོ་ཡིས། །ཤོལ་ངན་གཉིས་འཕུང་སྤྱོད་བྱུང་ཕྱི་མ་བརྒྱུད། །ལྷག་བྱེད་མཁས་གྲུབ་གདོང་ལྡེའི་དབང་པོ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་རྩལ་
རྒྱུགས་ཐབས་ལ་འབད་འདི་མཚར། །རིག་གཞུང་

པར་དུ་བཀོད་པའི་འདུ་བྱེད་གྱིས། །རལ་གྱི་རྟོན་པོས་སྤྲིད་པའི་བྲ་བ་ཀུན། །དུམ་བུར་བཅད་དེ་ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དུ། །སྦྱར་བར་བཟོད་ཐབས་འདུན་མའི་ཡང་ཕྱིར་སོན། །རྒྱ་སྦྱོར་མཛོད་
པ་སྒོ་བཟང་ལེགས་བཤད་དང་། །དེ་གྲོགས་དག་

སྒྲོང་ཀྱན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་བྱང་། །དམ་པའི་མགོན་གྱི་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཅིང་། །གསུང་བཟང་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་སྒྲོད་པར་ཤོག །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་བགོད་པ་ཀྱན། །རབ་
རྩོགས་སྐྱབ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཏེ། །མཐའ་

@42B དག་འགོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། །འགོད་པའི་རྣམ་འབྲེན་དཔའ་བོར་འགྱུར་བར་ཤོག །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་མེད་བདེན་
པའི་མཐུས། །ཡིད་ལ་བསམ་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་པ། །ལྷན་གྲུབ་བཟླ་

ཤིས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་པར་དུ་བཀོད་པའི་དགོ་བསྐྱེའི་སྒྲོན་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས། མཛོད་པ་སྒྲོ་བཟང་ལེགས་བཤད་དང་། ཞབས་གས་དགོ་སྒྲོང་
ཀྱན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་འདི་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་བསྐྱུ་པའི་ཉི་

མ་སྒྲོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་སྐྱར་བའོ། །།མེ ཞེས་རྒྱས་པའི་བསྐྱུ་བཅས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་ལེགས་བཤད་ལུ་
དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་སྒྲོན་ཆད་

ཟུར་རྒྱན་སོགས་ལེ་ཚན་བཞི་པར་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་མི་འདུག་པར་བརྟེན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཟུགས་རིགས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བྱུང་བ་དག་དོན་ཅི་འཆང་ཆེན་པོ་ཡོངས་
རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀའ་བྲིན་

གསུམ་ལྷན་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཡོངས་འཛིན་འབྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྟོན་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་པར་དུ་སྐྱབ་ན་བསྟན་རྒྱུ་ལ་ཤིན་དུ་ཕན་པར་དགོངས་པ་
ལྟར། མཛོད་པ་སྟོ་བཟང་ལེགས་

བཤད་ཀྱིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཕྱིར་དང་ཆོས་སྤྱིན་འཛད་པ་མེད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་སྤྲད་དུ། མེར་བྱས་དགེ་བཤེས་བདུན་ཙམ་གྱི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་དཔེ་དང་། དཔེ་དག་
པ་ཁ་ཤས་གོ་བསྟར་དབྱེད་

ཉུས་ནན་ཏན་ཡང་ཡང་བབྱིས་ཏེ། ཉུས་དག་བྱིས་བཞོས་སོགས་ནས་ལྷག་ཆད་ནོར་འབྱུལ་གྱི་དྲི་མས་མ་སྤྲད་པའོ། །

@43A ༄༄༅། །ཞོ་སྤྱི། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོག་ཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབ་གྲུང་། །ཆོག་གི་_(GTHE)གས་མ་རེས་གྲུང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་

མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་པའད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་སྟེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་
ཤོག། །།ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་བྲོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་

བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འདྲན་ཤྲུག་སེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕུལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། །ནང་བསྐྱེན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་
དཔར་དུ་བསྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འབྱུང་གང་ལའང་སྦྱར་

ཆོག་པའི་དག་བསྟེའི་སྟོན་ཆོག་དུ་ཤྲུག་འདི་དག་སྟོང་ཆོས་སྦྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། །།པར་འདི་སེར་བྱེས་གྲ་ཚང་དུ་བཞུགས། །